

OHJE VAINAJIEN KÄSITTELYSTÄ, SÄILYTTÄMISESTÄ, SIIRTÄMISESTÄ JA HAUTAAMISESTA COVID-19-EPIDEMIAN AIKANA

Tämä ohje on laadittu Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ohjeen "[Vainajien käsittelyohjeet varmistetussa tai epäilyssä COVID-19-infektiossa](#)" sekä Sosiaali- ja terveysministeriön laatiman täydentävän ohjeen "[Sosiaali- ja terveysministeriön terveydensuojeluohjeet hautaamiseen COVID-19-epidemiassa](#)" perusteella.

Tämän hetkisen tiedon mukaan vainajan käsittely on matalariskistä toimintaa, lukuun ottamatta ruumiinavausta. Huolellisuus, hyvä hygienia ja suojautuminen on kuitenkin huomioitava, sillä mahdolliset vainajieritteet voivat olla tartunnanlähteitä.

Vainajan käsittely

- Vainajaa käsittelevien henkilöiden on oltava perehtyneitä tartuntavaaraa sairastaneiden vainajien käsittelyyn. Tällä ohjeella ohjeistetaan noudattamaan varotoimenpiteitä sekä käyttämään suojava-rusteita, kun henkilö käsittelee vainajaa, jolla on ollut varmistettu tai epäillään olleen COVID-19 – infektio.
- Vahvistetuissa COVID19-tapauksissa vainajan tartuntavaara tulee merkitä vainajan tunnistelappuun tai kääreeseen.
- Vainajan valmistelussa (kampaaminen, kynnet, siistiminen ja peseminen) on noudatettava tavan-omaisia varotoimia ja kosketusvarotoimia sekä pisaravarotoimia, jos on vaara eriteroiskeista. Riittä-vät suovarusteet ovat suojakäsineet, nestettä läpäisemätön pitkähihainen suojatakki tai suojatakki ja pitkähihainen muoviesiliina, kirurginen suu-nenäsuojus, suojalasit tai kasvot peittävä visiiri.
- Vainajan käärimisestä tai ruumispussiin laittamisesta huolehtivien henkilöiden on käytettävä asianmukaisia suojarusteita vainajieritteiltä sekä kontaminoituneilta pinnoilta ja esineiltä suoju-tumiseksi. Suositellaan käytettävän suojakäsineitä ja pitkähihaista nestettä läpäisemätöntä suoja-takkia tai pitkähihaista muoviesiliinaa.
- Kun käsitellään vainajaa, joka ei ole kääreissä, on vaarana altistua eriteroiskeille. Siksi on syytä käyt-tää lisäksi kirurgista suu-nenäsuojusta ja suojalaseja tai kasvot peittävää visiiriä.
- Käytännössä hoitohenkilökunta käyttää vainajaa käsiteltäessä samoja suojarusteita kuin elävää potilasta hoidettaessa.

Vainajan säilytys

- Arkkuja tai ruumispusseja ei tarvitse merkitä erikseen tartuntavaaratarralla tai muulla merkinnällä.
- Vainajien säilytyksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että vainajanesteitä – tai eritteitä ei pääse valumaan vainajan säilyttämiseen käytetyn arkun tai pussin ulkopuolelle.
- Vainajien kanssa kontaktissa olleiden säilytysmateriaalien ja – tilojen sekä mahdollisten muiden pintojen, jotka ovat voineet kontaminoitua vainajan käsittelystä tai säilytyksessä, puhdistamisessa käytetään sairaalakäyttöön tarkoitettuja puhdistusaineita.

- Arkutettua vainajaa voi näyttää omaisille. Tällöin on kuitenkin pidettävä huoli normaalista hygieniasta ja pestävä kädet. Vainajan koskettelua tulee välttää. Mikäli omaiset koskevat vainajaa, tulee heillä olla sama suojavaatetus kuin muilla vainajaa käsittelevillä henkilöillä ja henkilökunnan tulee ohjeistaa suojavaarusteiden käytössä. Mikäli varusteita tai ohjeistusta ei ole saatavilla, vainajaa ei voi koskea.
- Vainajan näyttöön osallistumista ei suositella yli 70-vuotiaille henkilöille tai muutoin riskiryhmään kuuluville.

Kuolinpaikan siivoaminen ja jätteiden hävittäminen

- Sairaalassa noudatetaan eristystilojen siivousohjeita.
- Jos toimintayksiköissä ei ole omia eristystilojen siivousohjeita, katso [Työterveyslaitoksen ohjeistus siivoukseen COVID-19-tartuntojen ehkäisemiseksi](#).

Vainajan kuljetus säilytystilaan / kappeliin

- Suora kosketus vainajaan tai vainajaeritteisiin on minimoitava siirron aikana.
- Vainajan kuljetus on sallittua vain siihen tarkoitukseen varatussa kulkuneuvossa eikä sitä saa käyttää muuhun tarkoitukseen.
- Vainajaa kuljettava ajoneuvo on käsiteltävä normaaliolojen puhdistus- ja desinfiointiohjeiden mukaisesti.

Vainajan hautaaminen

- Vainajat, joilla on todettu tai joilla epäillään olleen COVID-19, voidaan haudata tai tuhkata tavanomaiseen tapaan viivytyksettä.
- COVID-19-epidemian aikana vainajat tulisi haudata kolmen viikon sisällä siitä, kun hautauslupa on annettu.

Ulkomailta tulevat tai ulkomaille lähtevät vainajat

- Noudatetaan sopimusta ruumiiden siirtämisestä (VnA 13/1989)

Lisätietoja antavat:

PPKY Kallion Hygieniahoitaja	Miia Huhtakangas	044 419 5121
Ympäristöterveydenhuolto	Piia Junnikkala	044 419 5026

Jakelu Peruspalvelukuntayhtymä Kallion alueella:
Hautaustoimistot
Seurakunnat
Yksityiset hoivapalvelut